

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

מספר בקשה: 23

בפני כב' השופט ערפאת טאהא

המבקשים
1. עיזבון המנוחה אמירה פרג' ז"ל
2. ח'אלד פרג' אבו עצר
3. נאדיה פדל מוחמד אבו עצר

נגד

המשיבה
מדינת ישראל – משרד הביטחון

החלטה

1

2

3 לפני בקשה להתיר גביית עדותם של עדי התביעה, המתגוררים ברצועת עזה, באמצעות
4 כינוס וידאו.

5

6

רקע עובדתי

7

8 1. התובע מס' 1 הוא עיזבון המנוחה אמירה ח'אלד פרג' אבו עצר (להלן:
9 המנוחה), ואילו התובעים 2 ו-3 (להלן: המבקשים) הם הוריה ויורשיה עפ"י
10 דין של המנוחה, תושבי העיר עזה שבתחום הרשות הפלסטינאית.

11

12 2. המבקשים הגישו נגד המדינה תביעת נזיקין בגין נזקים שנגרמו למנוחה עקב
13 אירוע ירי מיום 4.3.2008, שבמהלכו נפתחה לעברם אש על ידי כוחות צה"ל עת
14 שהו בביקור אצל משפחת "אלסמירי" באזור שנקרא "אלקרארה". כתוצאה
15 מהירי קיפחה המנוחה את חייה, בהיותה בת 19 ימים בלבד.

16

17 3. בכתב ההגנה כפרה המדינה בחובתה לפצות את המבקשים בגין הנזקים
18 שנגרמו לה וטענה, בין היתר, כי המנוחה נפגעה במהלך ועקב פעולה מלחמתית,
19 ועל כן עומדת לה ההגנה הקבועה בסעיף 5 לחוק הנזיקין האזרחיים (אחריות
20 המדינה), התשי"ב-1952.

21

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

1 4. ביום 28.10.10 הגישו המבקשים את בקשתם דן , בה הם עותרים להתיר להם
2 שמיעת עדויות עדי התביעה, המתגוררים ברצועת עזה, באמצעות כינוס וידאו.

3

4

טענות הצדדים

5

6 5. בבקשתם טוענים המבקשים, כי יש להתיר להם ולעדיהם להעיד באמצעות
7 כינוס וידאו מאחר שאין באפשרותם להיכנס לתחומי המדינה, בשל סגירת
8 המעברים מעזה למדינה והגבלת כניסתם של תושבי הרצועה, דבר שמונע מהם
9 להוכיח את טענותיהם בקשר לאירוע נשוא התובענה.

10

11 6. המדינה מתנגדת לבקשה. לטענתה, הבקשה הוגשה ללא תצהיר המסביר את
12 הקושי הכרוך במתן עדות בפני ביהמ"ש, וכן את המאמצים אשר נעשו מטעם
13 המבקשים לצורך קבלת היתרי כניסה לישראל. נטען עוד, כי השמעת עדי
14 התביעה בדרך של כינוס וידאו תפגע באופן משמעותי ביכולת ההגנה שלה
15 לרבות היכולת לנהל חקירה נגדית ראויה. לטענתה, במקרה דנן לא ניתן לפקח
16 על ההליך של גביית עדות בכינוס וידאו באמצעות גורם שיפוטי זר בעזה, וזאת
17 עקב חוסר שיתוף פעולה משפטי בין מדינת ישראל לרשות הפלשתינית.

18

19

דיון והכרעה

20

21 7. לאחר עיון בבקשה, בתגובה ובכל המסמכים הרלבנטיים, נחה דעתי כי דין
22 הבקשה להתקבל.

23

24 כלל יסוד הוא, כי העדת עדים צריך שתיעשה בפני בית המשפט הדן בעניין,
25 וזאת לנוכח החשיבות הקיימת להתרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט
26 מהעדים הנחקרים בפניו (ראה: רע"א 4649/92 פקיד שומה למפעלים נ' זורח
27 ועדנה גהל, פ"ד מז(1) 564 ; ע"א 397/87 יורם גיל נ' בנק דיסקונט לישראל
28 בע"מ, פ"ד מד (2) 397).

29

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

- 1 ברע"א 3810/06 י.דורי את צ'יקובסקי בניה והשקעות בע"מ ואח' נגד שמאי
2 גולדשטיין ואח' (פורסם בנבו) (להלן: פרשת דורי), נקבע:
3
4 " נקודת המוצא לדיון היא עדיפותה של העדות בין כתלי בית המשפט. גם היום, כמו
5 בעבר, אין תחליף להתייצבותו הפיזית של עד בבית המשפט לעדות "חיה". כך במיוחד,
6 שעה שקיימת חשיבות רבה לבחינת מהימנותו של העד " (פסקה 19 לפסה"ד).
7
8 .8 חריג לכלל זה נמצא בסעיף 13 (א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-
9 1971 (להלן: הפקודה) הקובע:
10
11 " לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך בכך למען הצדק
12 ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר ייחקר בתצהיר על די אדם פלוני
13 ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה
14 בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין
15 להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט."
16
17 שלושה הם השיקולים העיקריים המנחים את בית המשפט בבואו להפעיל את
18 הוראת סעיף 13 לפקודה, המאפשרת גביית עדות במשפט אזרחי מחוץ
19 למדינה: ראשית, על המבקש להראות כי הבקשה הוגשה בתום לב; שנית,
20 העדויות שמבקשים לשמוע בכינוס וידאו הן רלבנטיות לבירור המחלוקת
21 ושלישית, קיימת סיבה טובה המונעת מהעד להתייצב לעדות בישראל.
22
23 כללים אלה נקבעו בע"א 84/51 קלינגהופר נ' בלום, פ"ד ו (1) 198 (עמ' 202).
24
25 .9 הוראת סעיף 13 לפקודת הראיות, מהווה המקור המשפטי להתרת גביית עדות
26 מחוץ לכותלי בית המשפט תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים לרבות השימוש
27 בכינוס וידאו. בתי המשפט אימצו את המבחנים האמורים להפעלת הוראת
28 סעיף 13 לפקודה, גם בבואם לדון בשאלה אם להתיר עדות באמצעות כינוס
29 וידאו (ראה: פרשת דורי הנ"ל, רע"א 3005/02 smithkline beecham p.l.c

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

1 נגד אוניפארם בע"מ ואח', פ"ד נו(3) 865 ; ע"א 7516/02 ד"ר דוד פישר נ'
2 רו"ח צבי יוכמן ואח' (פורסם בנבו).
3

4 בפסיקות בית המשפט העליון מסתמן תהליך של הגמשת הכללים להחלת סעיף
5 13 לפקודה והרחבת גדר המקרים שבהם יתיר בית המשפט גביית עדות דרך
6 האמצעים הטכנולוגיים לרבות דרך כינוס וידאו. בפרשת דורי שהובאה לעיל
7 נפסק מפי כב' השופט גרוניס :

8
9 "האמצעים הטכנולוגיים לגביית עדות מחוץ לכותלי בית המשפט העומדים לרשותנו כיום
10 מאפשרים לבית המשפט להתרשם מן העד באופן ישיר, ואף לפקח על חקירתו ולכוונה
11 בזמן אמת. בית המשפט יכול לקבל תמונה ברורה, תרתי משמע, באשר למהימנותו של
12 העד ועל כן קטן החשש מפני העדרה של התרשמות ישירה מן המעיד ומן העדות."
13 (פסקה 15 לפסה"ד).

14
15 בהמשך נקבע כי "יש להרחיב במידת מה את גדר המקרים בהם יתיר בית המשפט
16 גביית עדות בחו"ל באמצעות כינוס וידאו. זאת, ביחס למקרים בהם הותרה בעבר גביית
17 עדות לפי סעיף 13 לפקודת הראיות, קודם לפיתוחו של האמצעי הטכנולוגי האמור"
18 (פסקה 26 לפסה"ד).

19
20 באותו פסק דין חזרה כב' השופטת נאור על אותה עמדה וקבעה: "על דרך
21 העקרון סבורה אף אני כי ההתפתחויות הטכנולוגיות העכשוויות מחייבות התאמה של
22 הכללים הדיוניים ושתרומתם הפוטנציאלית של אמצעים להיוועדות חזותית לייעול ההליך
23 צריכה להשפיע על מידת הנכונות של בית המשפט להזדקק לאמצעים אלו" (פסקה 1
24 לפסה"ד). זאת ועוד " האפשרויות הטכניות הגלומות בדרך כלל באמצעי היוועדות
25 חזותית מאפשרות, לדעתי, להקל במבחן "הסיבה הטובה" (פסקה 3 לפסה"ד).

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

10. על הפרשנות המרחיבה שיש לתת לסעיף 13 לפקודה, ככל שזה נוגע להתרת שמיעת עדות על ידי שימוש באמצעים טכנולוגיים, עמד כב' השופט לוין בספרו תורת הפרוצדורה האזרחית-מבוא ועקרונות יסוד, בעמ' 114-115 :

11 "הפרשנות המחמירה של סעיף 13 [לפקודת הראיות] חייבת להשתנות. האמצעים הטכניים הקיימים כיום מאפשרים הקלטת העדות בעזרת מיכשור של וידאו ואמצעים אלקטרוניים אחרים, שיוכלו לתת תמונה, פחות או יותר ברורה, על מהימנותו של עד, שאפילו חקירתו בחקירה שכנגד הוקלטה. השיקול שגביית העדות בחו"ל תמנע מהשופט התרשמות ישירה מהעדות פחת בהרבה בחשיבותו וכך גם האבחנות בין התובע לנתבע".

מן האמור עולה, כי על מגיש הבקשה למתן היתר לשמיעת עדיו באמצעות כינוס וידאו, לעמוד בשלושת התנאים העיקריים שקבעה הפסיקה לצורך החלת סעיף 13 לפקודה שעניינו גביית עדות מחוץ למדינה. עוד עולה מהפסיקה, כי בית המשפט נוקט בגישה של הגמשת התנאים האמורים ככל שזה נוגע לשמיעת עדות מחוץ לכתלי בית המשפט תוך שימוש באמצעים הטכנולוגיים, כולל שימוש בכינוס וידאו.

מן הכלל אל הפרט

11. במקרה דנן אין מחלוקת, כי עדויות המבקשים והעדים מטעמם הינן חיוניות ומהותיות לצורך קביעת הנסיבות שבהן קיפחה המנוחה, שכאמור היתה בת 19 ימים בלבד, את חייה. נסיבות האירוע משליכות על אחריותה של המדינה, או היעדר אחריות מצידה, לאירוע התאונה. ללא עדויות המבקשים והעדים מטעמם, לא תהא בידי התובעים אפשרות להוכיח את תביעתם, וגורל התביעה נידון לכישלון מראש.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

12. על אף רצונם של המבקשים לעמוד בפני בית משפט זה, ליתן עדות ולהוכיח את תביעתם, נאסר עליהם ע"י המדינה להיכנס לתחומיה בשל עובדת היותם תושבי רצועת עזה שבתחום הרשות הפלסטינאית. כידוע, מאז השתלטה תנועת חמאס על מוסדות השלטון בעזה, הטילה מדינת ישראל סגר על הרצועה, כך שלא מתאפשרת יציאה וכניסה מרצועת עזה למדינת ישראל.
- 6
- 7 העובדה כי תושבי רצועת עזה אינם רשאים להיכנס לתחומי המדינה כדי להעיד במשפטים המתנהלים בבתי המשפט בארץ הפכה להיות מן המפורסמות ובידיעה שיפוטית של בית המשפט. בבית משפט זה מתנהלים עשרות תיקים שבהם נחוצה העדתם של עדים אשר מתגוררים ברצועת עזה ובכל התיקים האלה, מודיעה המדינה באופן ברור ומפורש, כי אין באפשרות העדים להיכנס לתחום המדינה לאור החלטות הדרג המדיני ולאור המצב הביטחוני השורר במדינה.
- 13
13. לא זו אף זו, המדינה מודה בתגובתה לבקשה בעובדה כי רצועת עזה הינה שטח עוין ביותר למדינת ישראל וכי פועל יוצא מכך הוא שההגבלות הנוגעות לתנועות אנשים מרצועת עזה לתחומי המדינה עודן בתוקפן. במסגרת התגובה מציינת המדינה, כי המדיניות הנוכחית לעניין מעברם של פלסטינים מרצועת עזה לתחום המדינה יתאפשר במקרים הומניטאריים חריגים בלבד, בדגש על מקרים רפואיים דחופים, וזאת לאור המצב המדיני והמצב הביטחוני.
- 21
- 22 עולה כי הכוח להחליט מי רשאי לצאת מרצועת עזה ומי רשאי להיכנס אליה נתון בידי המדינה, ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדרג המדיני והביטחוני, לא תתאפשר למבקשים ולעדיהם כניסה לתחומיה על מנת להתייצב בפני בית משפט זה ולהשמיע את עדותם.
- 26
14. בנסיבות שתוארו לעיל בהן ברור על פניו, כי המבקשים והעדים מטעמם לא מורשים ולא יורשו להיכנס לתחומי המדינה על מנת להעיד בתיק זה, לא היה מקום לטענת המדינה שיש לדחות את הבקשה מאחר שהמבקשים לא צירפו תצהיר המפרט את המאמצים שנעשו על ידם לצורך קבלת היתרי כניסה.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

- 1
2 כאשר העובדות המפורטות בבקשה אינן במחלוקת והמדינה אף מאשרת אותן
3 בבקשתה, אין צורך בצירף תצהיר לאימות אותן עובדות.
4
- 5 15. מכל האמור עולה, כי כל התנאים שנקבעו בפסיקה לצורך מתן היתר לגביית
6 עדות באמצעות כינוס וידאו מתקיימים במקרה דנן ואף ביתר שאת, שכן
7 מדינת ישראל, שהיא בעלת הדין של המבקשים, היא זו אשר מונעת מהם (אף
8 אם מדובר בסיבות בטחוניות ובמדיניות מוצדקות) להיכנס לתחומי המדינה.
9
- 10 על כן, יש מקום, בנסיבות אלה, לאפשר למבקשים ולעדים מטעמם למסור את
11 עדותם באמצעות כינוס וידאו.
12
- 13 16. ב"כ המדינה טענה, כי מתן היתר לשמיעת עדי התביעה תכביד על ניהול
14 החקירה הנגדית, בין היתר מאחר שבמסגרת החקירה יידרשו העדים להתייחס
15 למסמכים שיוצגו להם, לסמן על גבי המסמכים, לערוך שרטוטים ועוד. נטען
16 עוד, כי שמיעת העדים באמצעות כינוס וידאו לא תאפשר זיהוי העדים כראוי
17 ולא תאפשר פיקוח משפטי ראוי על הנעשה באולם הדיון.
18
- 19 קשיים אלה אכן קיימים, אך הדבר נכון באשר לכל בקשה בה עותר בעל דין
20 לאפשר לו להשמיע את עדיו באמצעות כינוס וידאו. בשל קשיים אלה נקבעו
21 בפסיקה תנאים לקבלת בקשה כאמור, שיש בהם כדי לאזן בין האינטרס
22 המבקש לתת לו הזדמנות להוכיח את טענותיו לעומת האינטרס של ניהול הליך
23 אופטימאלי בין כותלי בית המשפט. משמילא המבקש אחר התנאים שנקבעו
24 בפסיקה, אין עוד מקום לטענות שעניינן החסרונות בשמיעת העדים באמצעות
25 כינוס וידאו, שכן חסרונות אלה קיבלו ביטוי בקביעת תנאים להתרת שמיעת
26 עדים באמצעות כינוס וידאו.
27
28
29
30

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 1699-04-08 אמירה פרג' ואח' נ' משרד הביטחון

17. אשר על כן, הנני מקבל את הבקשה, ומתיר את שמיעת עדויות המבקשים
והעדים מטעמם, תושבי הרצועה, באמצעות כינוס וידאו.
18. כל ההוצאות והעלויות הכרוכות בארגון גביית עדויות בדרך האמורה יחולו על
המבקשים וישולמו על ידם.
19. בנסיבות העניין, אינני עושה צו להוצאות.
ניתנה היום, י"ח אדר ב תשע"א, 24 מרץ 2011, בהעדר הצדדים.

12 ערפאת טאהא, שופט